

Sommaire

1. Ouverture de la séance publique
  - M. le Président
2. 6400 - Projet de loi portant:
  - mise en œuvre de certaines dispositions du règlement (UE) n°1214/2011 du Parlement européen et du Conseil du 16 novembre 2011 sur le transport transfrontalier professionnel d'euros en espèces par la route entre États membres dans la zone euro, et
  - modification de la loi du 12 novembre 2002 relative aux activités privées de gardiennage et de surveillance
  - Rapport de la Commission juridique: Mme Simone Beissel
  - Discussion générale: M. Gilles Roth (M. Justin Turpel intervient), M. Franz Fayot, Mme Viviane Loschetter, M. Fernand Kartheiser
  - Prise de position du Gouvernement: M. Félix Braz, Ministre de la Justice
  - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
3. 6629 - Projet de loi modifiant la loi du 12 mai 2009 portant création d'une École de la 2e Chance
  - Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse: M. Lex Delles
  - Discussion générale: Mme Françoise Hetto-Gasch, M. Claude Haagen, M. Claude Adam, M. Fernand Kartheiser, M. Justin Turpel
  - Prise de position du Gouvernement: M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse
  - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
4. 6670 - Projet de loi concernant l'aide financière de l'État pour études supérieures
  - Rapport de la Commission de l'Enseignement supérieur, de la Recherche, des Médias, des Communications et de l'Espace: Mme Simone Beissel (M. Fernand Kartheiser intervient)
  - Discussion générale: Mme Martine Hansen (Mme Nancy Arendt intervient) (dépôt de 11 amendements), M. Eugène Berger (Mme Martine Hansen - fait personnel; M. Claude Wiseler, M. Marc Spautz, Mme Martine Hansen et Mme Octavie Modert interviennent), Mme Taina Bofferding (Mme Martine Hansen intervient), M. Claude Adam (dépôt d'une motion), M. Roy Reding (question de M. Claude Adam, intervention de M. Claude Meisch, Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche), M. Justin Turpel (interventions de M. Claude Adam, Mme Viviane Loschetter, M. Eugène Berger et M. Alexander Krieps) (dépôt d'une motion et de 8 amendements; retire sa motion), M. Claude Adam (fait personnel)
  - Prise de position du Gouvernement: M. Claude Meisch, Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche (M. Marc Spautz et Mme Martine Hansen interviennent)
  - Amendements 1 à 19: M. le Président, M. Claude Wiseler
  - Votes sur les amendements 1 à 19 (rejetés)
  - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
  - Motion 1: M. le Président, M. Gast Gibéryen, M. Claude Wiseler
  - Vote sur la motion 1 (adoptée)

Au banc du Gouvernement se trouvent: M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État; M. Etienne Schneider, Vice-Premier Ministre; M. Félix Braz, Mme Lydia Mutsch et M. Claude Meisch, Ministres.

(Début de la séance publique à 14.10 heures)

1. Ouverture de la séance publique

► **M. le Président.**- Ech maachen d'Sëtzung op, mat der Entschëllegung fir dee liichte Retard. D'Präsidentekonferenz war an der Mëttesstonn nach zesummen. Dat ass also d'Ursaach, firwat dass d'Präsidenten e bësse méi spéit komm sinn. Merci fir Äert Versteesde-mech.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

► **M. Félix Braz, Ministre de la Justice.**- Neen, Här President.

► **M. le Président.**- Merci, Här Justizminister. Da géife mer an eiem Ordre du jour virufueren. Éischte Projet de Mëtteg ass de Projet de loi 6400, e Reglement iwwert de professionnelle Geldtransport zwëschen EU-Länner. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht, an d'Wuert huet elo direkt, wann den Här Gibéryen de Wee fräi mécht, d'Rapportrice, d'Madame Simone Beissel.

Madame Beissel, Dir hutt d'Wuert.

2. 6400 - Projet de loi portant: - mise en œuvre de certaines dispositions du règlement (UE) n°1214/2011 du Parlement européen et du Conseil du 16 novembre 2011 sur le transport transfrontalier professionnel d'euros en espèces par la route entre États membres dans la zone euro, et

- modification de la loi du 12 novembre 2002 relative aux activités privées de gardiennage et de surveillance

Rapport de la Commission juridique

► **Mme Simone Beissel (DP), rapportrice.**- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, léif Kollegeinnen a Kollegen, beim Projet 6400 geet et drëm, fir d'Dispositioun vum dem europäesche Reglement vum 16. November 2011 iwwert de professionnelle grenziwwerschreidenden Transport vun den Euroen op de Stroossen am Euroraum a Lëtzeburger Gesetzgebung ëmzesetzen. Doniewent geet et drëm, fir d'Gesetz vum 12. November 2002 iwwert d'Sociétés privées de gardiennage et de surveillance ze komplettéieren.

Zur Prozedur: Dëse Projet de loi gouf den 22. Oktober (veuillez lire: den 22. Februar) 2012 vum zoustännegen Justizminister déposéiert. Duerno hate mer Avisé vum enger Serie vu Chambres professionnelles, vun der Chambre des Salariés an der Chambre de Commerce de 27. März respektiv de 4. Mee 2012, an den Avis vum Statsrot vum 2. Juli 2013. De Statsrot hat e puer Oppositions formelles formuléiert, dofir ass dee ganzen Text erëm eng Kéier an d'Commission juridique komm.

Den 22. Januar dëst Joer sinn eng Serie vun Amendementer zum Projet de loi ugeholl ginn an de Statsrot huet den 11. März 2014 en Avis complémentaire positif eragin. Den 18. Dezember 2013 hat d'Kommissioun mech als Rapporteur genannt. Wéi mer mat den Aarbechten an der Kommissioun, déi ganz komplizéiert waren, well et ass en extrem komplizéierten Text, fäerdeg waren, do hu mer den 2. Juli 2014 de Rapport ugeholl. Souwäit zur Prozedur.

Wat sinn elo de Kontext an de But vun dësem Projet de loi? Dir wësst, wéi mer den Euro ageféiert hunn an dem Euroraum, mä och zu Lëtzebuerg, hat dat net nëmmen Inzidenzen op eiser aller Privatiewen, mä et huet och haaptsächlech mat sech bruecht, dass d'Finanzinstituter an och de Commerce, déi grouss Distributiounen, sech hu missen organiséieren, fir eben ëmmer Euroen an Espèces a genügender Quantitéit zur Verfügung ze hunn. An den Transport vum Boergeld huet op den europäesche Stroossen iwwert d'Lännergrenze säit där Zäit immens zougeholl, wat fir alle guerten d'Länner, déi an der Eurozon sinn, grouss Eerausforderungen duerstellt.

De Moment gëtt et nach a ville Memberstaten, déi awer an der Eurozon sinn, ganz verschidde Législatiounen, an dat huet déi ganz Saach extrem verkomplizéiert. Et war mat Momenter net méiglech, quitte dass de Principe de libre circulation besteet, fir d'Euroen iwwert d'Grenzen ze kréien an dohinner ze acheminéieren, wou se sollten ukommen.

Doniewent ass dann och, well eben déi diskordant national Législatiounen geherrscht hunn, gesot ginn: De Principe vun der libre Prestation de service, wat jo awer ee vun de Grondprinzipie vun Europa ass, konnt och net garantéiert gi mat deenen diskordante Législatiounen.

Et geet drëm, dass déi concernéiert Instituter an notament de Commerce, déi grouss Distributiounen, d'Méiglechkeet kréien, bei deenen Entreprises, déi hinnen déi bescht Konditiounen ubidden, déi hinnen déi bescht Services ubidden, Kontrakter ze maachen, an dat och grenziwwerschreidend. Et geet och drëm, dass déiselwecht Instituter sech kënnen bei der geografesch am beschte lokaliséierter Succursale vun iergendenger Banque centrale nationale approvisionnéieren oder awer dass se hir Centres de traitement d'argent vun den Entreprises kënnen ufroen, dat heescht benotzen, och wann déi op där anerer Säit vun der Grenz leien.

E puer Länner, an dozou gehéiert Lëtzebuerg och, kréien hir Euroen net op hirem nationalen Territoire gemaach, mä op där anerer Säit vun der Grenz. Dir wësst, dass eis Mënzen an Holland gemaach ginn, eis Schäiner gi vun enger bekannter däitscher Fabrick hiergestallt. Dat ass jo an enger Hisiicht och gutt, well dann hunn d'Spëtzbouwe manner Loscht, fir hei zu Lëtzebuerg déi berühmt „planche à billets“ ze kréien. Mä dat bréngt alles mat sech, dass mer müssen déi Euroen acheminéieren, fir dass se à bon port ukommen. Dofir ass d'Iddi gewiescht, dass soll eng eenheetlech Regelung vun dem professionnelle Geldtransport a Kraaft trieden an all de Länner vun dem Euroraum.

Dat europäescht Reglement iwwert de professionnelle grenziwwerschreidende Stroossen-transport vun Euroboergeld zwëschen de Memberstaten aus dem Euroraum dréit all deene Considératiounen a Schwierigkeete Rechnung an dofir ass gesot ginn, mir setzen Artikelen an dat bestehend Gesetz vun 2012 (veuillez lire: vun 2002) a mir komplettéieren dat och.

Mir sinn hei an enger extraer Situation juridique. Wéi Der all wësst, ass normalerweis en europäescht Reglement d'application directe. Mä mir sinn hei vis-à-vis vun engem europäesche Reglement, dat et den Nationalstaten iwwerléisst, bestëmmt Optiounen an Entscheedungen ze huelen, wéi se d'Matière organiséieren. Dofir muss mer de Projet de loi 6400 haut diskutéieren an unhuelen, fir dass mer eis Situatioun regulariséieren.

Ee vun de grouss Problemer, déi mer hunn, dee ganz wichteg ass, dat ass de System vun den europäesche Lizenzen, déi duerch dëse Projet de loi konform zum Reglement elo ageféiert ginn. De System erlaabt et de Memberstaten, ënnert de Konditiounen vum Reglement Lizenzen un Transportfirmen ze verginn, déi et deenen erlaben, grenziwwerschreidend ze fonctionnéieren, dat heescht, Geldtransporter ze maachen iwwert d'Grenzen, ouni - an dat ass ganz wichteg - dass se an den eenzelnen nationale Statene, wou se da passéieren, och bei den nationalen Autoritéiten nach eng zousätzlech Lizenz müssen ufroen.

Mir hunn zu der Legistik decidéiert - an de Statsrot war am Ufank net ganz frou, mä am Sënn vun der Simplification administrative -, net en neit Gesetz ze maachen, well dat Gesetz hätt just een Artikel gehat mat verschiddenen Ennerartikelen, mä deem Artikel, deem zwar breet gefächert ass, an d'bestehend Gesetz vum 12. November 2002 iwwert d'Sociétés privées de gardiennage et de surveillance

eranzesetzen. Et ass also een Artikel mat esou villen Ennerartikelen, déi awer an enger Sektion IV integréiert ginn, am Sënn vun enger gudder Legistik.

Et hätt nämlech net vill Sënn gemaach, och fir d'Libilitéit vun der Gesetzgebung an dësem dach héich brisanten a komplizéierte Secteur, fir do nach en extrat Gesetz ze huelen. A wéi gesot, an Zäite vu Simplification administrative wär dat net gutt gewiescht.

Mir hunn also eng Sektion IV hei agesat mat den Artikelen 27-1 bis 27-6. Déi sinn ageféiert ginn, an dann hu mer nach den Artikel 30 vun deemselwechte Gesetz vum 12. November 2002 komplettéiert, fir dass dat alles beienee passt.

D'Reglement gesäit vir, dass déi Entreprises, déi grenziwwerschreidend Eurogeldschäiner an -mënz wëllen transportéieren, eng Lizenz also bei der zoustänneger nationaler Autoritéit kënnen ufroen. Dat ass zu Lëtzebuerg onse Justizminister. Et ass also eng Saach vu Lizenzen. Fir de genaue Verdeelersystem, dee ganz technesch ass, do renvoyéieren ech op mäi schrëftleche Rapport.

Eng zweet wichteg Saach ass, dass drop gepocht gëtt an deem ganze Secteur, dass e ganz intensiven Informationsfloss besteet zwëschen den Entreprises, zwëschen den Transportentreprisen, mä och zwëschen den Autoritéiten, fir dass ee ganz genau vun deem anere weess, wat leeft. An d'Resultat ass, dass all Kéier, wann en Transport gemaach gëtt an e geet iwwer verschiddenen Territoiren, da müssen déi national Autoritéiten, an do erëm eng Kéier zu Lëtzebuerg de Justizminister, mä och d'Police grand-ducale, ganz genau iwwert d'Natur vun deem Transport informéiert ginn. Dat ass eng Saach vun elementarer Sécherheet a mécht och Sënn.

Mir haten eng Opposition formelle kritt vum Statsrot iwwert de gesetzleche Kader vun dem Eurotransport, well de Statsrot huet ee Moment gemengt, mir hätten ze vill wëllen national iwwerleeden a Saachen iwwer Reglement grand-ducal regléieren, an en huet gesot, dat géif net goen, dat wär contraire zum Principe vun der Hiérarchie des normes. Dofir hu mer dem Statsrot gefollegt an u sech déi ganz Législatioun einfach ënnert de Schirm vum europäesche Reglement direkt gesat, an domat war de Statsrot a sengem zweeten Avis d'accord.

Da sinn och nach speziell Dispositiounen iwwert d'Droe vun de Waffe während dem Transport, dat gëtt och regléiert. An da kënn dobäi dee leidege Problem vun de Permisen, vun der Formation, déi och muss gemaach ginn, wann een am Dëngscht, am professionellen Dëngscht bien entendu, eng Waff bei sech dréit. Déi Saache müssen och regléiert ginn, well do sinn och Diskrepanzen zwëschen den nationale Gesetzgebungen. Do hu mer och e System fonnt. Wann an deem Land, an deem de Permis ausgestallt gëtt, keng positiv oder net genuch Formation ugebuede gëtt, dann ass et d'Méiglechkeet, dass, wa se bei eis op den Territoire kommen, d'Lëtzeburger hinnen nach zousätzlech Formationen ubidden, fir dass u sech dee Stand vun der Formation fir all Mënsch deeselwechten ass.

Sanktiounen si virgesinn. Wann een d'Konditiounen vun der Verdeelung vun de Lizenzen un d'Transportfirmen net anhält, da spillen d'penal Dispositiounen vum Artikel 30 vum Gesetz vun den Activités privées de gardiennage et de surveillance. Et sinn also Strofe virgesinn, well et ass wierklech e komplizéierte Secteur, an il faut faire de l'ordre dans la boutique. Et kann net sinn, dass ee sech net un déi Bestëmmungen do hält, am Interesse vun der Sécherheet.

Här President, zesumme faassend kann ee soen, dass dëst en Text ass, deen endlech Uerdnung mécht an de Législatiounen zwëschen de Länner, déi ebe grenziwwerschreidenden Transport vu Geld maachen, sougutt vu Schäiner wéi vu Mënzen. An ech mengen, dat ass am Interesse vun där ganzer Saach. Mir brauchen Euroen, mir brauchen Euroen, déi a guddem Zoustand sinn. Well Dir wësst, dass déi Euroen och ëmmer, wéi mer soen „gewäsch a gestreckt“ sinn, wa se bei eis deelweis och aus den Automaten kommen. Et ass wichteg, dass déiselwecht Législatioun an de Länner vum Euroraum besteet. An dofir ass dëse Projet de loi wierklech e positiven Akzent op dem Wee vun enger Unicité an deem ganze Secteur.

Ech wëll nach, well et e ganz komplizéierte Projet war, en härerleche Merci soen un den Här Laurent Besch vun der Justizkommissioun, awer och un ons Jongen aus der Fraktioun, de Jean

Lammar an de Jeff Feller, déi sech geplot hunn, fir duerch Euroen, Waffen, Permissen an esou weider duerchzekommen, fir dass mer lech haut de Mëtteg relativ schnell, nodeem mer ugefaangen hunn 2014, dësen Text kënnen presentéieren.

Wéi gesot, Merci fir Äert Nolauschteren, an ech brénge bien entendu den Accord vun der DP-Fraktioun.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci och der Rapportrice, mat der Feststellung, dass mer eng Rei vu Leit am Sall hunn, deenen hir Stëmm och wa se flüstere bis hei uewen héierbar ass, also a fortiori och d'Rapportrice oder de Riedner stéiert. Also, wann ech gelift, e bësse méi lues. An et huet elo direkt de Gilles Roth d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Gilles Roth (CSV).** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech soen der Rapportrice, dem Simone Beissel, Merci fir hire schrëftlechen an awer och hiren anschaulche mëndleche Rapport. Si huet dat ënnerstrach: Dëse Projet geet engersäits ëm d'Sécherheet vun dem Bierger, anersäits geet en awer och ëm d'Fräiheet, déi grenziwwerschreidend Fräiheet vun de Geldtransporter.

An de Projet ass fir eis Banken- a Finanzplaz wichteg, mä en ass awer och wichteg fir d'Grande-surfacen. Well ech wier eigentlech gären driwwer informéiert, wéi vill boert Geld de leschte Samschdeg eleng an de Grande-surfacen - ech soen - „gebraucht“ gouf.

An duerfir, mengen ech, huet dee Projet de loi hei eng praktesch Inzidenz, well d'Madame Beissel huet mat Recht ënnerstrach, dass mir déi Euroen eigentlech net vu Lëtzebuerg aus kréien, mä dass mer se mussen aus dem Ausland huelen. An den Transport vu Geld, dat bedeit ëmmer e Sécherheitsrisiko, an duerfir ënnerstëtzt mir och ausdrécklech als CSV, dass dat europäescht Reglement hei am Detail eigentlech déi grenziwwerschreidend Geldtransporter regelt.

Dat Reglement erlaabt eigentlech de Lëtzebuerger Banken an och de Geschäftsleit, fir hir Euroen transportéieren ze loosser, soit vun inlänneschen, mä och vun auslännesche Geldtransporter, an ëmgedrëit kënnen awer och déi Geldtransporter, déi zu Lëtzebuerg etabliert sinn - ech nennen elo keng Nimm -, och Transporter maachen an dem noe Grenzgebitt.

Doriwwer eraus ënnerstëtzt mir, dass nach ëmmer - an dat schéngt mer dee wichtigste Aspekt ze sinn -, wann e Geldtransport gemaach gëtt, da fir de Waffengebrauch vun deene Leit, déi deen Transport maachen, dass do ëmmer muss eng Autorisatioun vun dem Lëtzebuerger Justizminister sinn. Dat ass eppes, wat wichteg ass. Dat heescht, dass net ënner Konditiounen, déi mir net géife kennen, hei Leit, déi keng Formatioun hunn, respektiv Waffe géifen op deem Transport gebraucht ginn, déi net au préalable vun dem Lëtzebuerger Justizminister erlaabt wiere ginn.

En zweete Punkt, deen och wichteg ass fir déi intern Sécherheet, dat ass, dass all Kéiers, wann esou e grenziwwerschreidenden Transport gemaach gëtt vu Gelder, souwuel de Justizminister wéi och eis Police grand-ducale muss doriwwer informéiert sinn. An ech mengen, an der Praxis gesäit ee samschdes oft, wa bei groussen Akafszentren do Geldtransporter gemaach ginn, dass do souguer de Polizeihelikopter vun der Police dat och aus der Loft iwwerwaacht.

Et ass also esou, dass trotz deem europäesche Reglement hei d'Souveränitéitsrechter vu Lëtzebuerg an engem sensibelen Domän wéi deem vun dem Waffengebrauch, mä och vun dem Transport vu Gelder, gewahrt sinn.

D'Madame Beissel huet virdrun ënnerstrach, dass et e bëssen e juristesche Casse-tête war, fir mat dem Statsrot eens ze ginn, wéi een dann dat Reglement net ëmsetzt a Lëtzebuerger Recht, well et ass jo direkt applicabel, mä wéi een déi zousätzlech Bestëmmungen, déi mer an eiser nationaler Gesetzgebung musse maachen, wéi een déi sollt aféieren. An et ass eigentlech interessant gewiescht, dass de Conseil d'État nach eng Kéier drop higewisen huet, well et sech hei jo ëm d'Regelung vun enger Professiouen handelt, dass mer op Basis vum Artikel 11 Paragraph 6 vun eiser Verfassung dat alles mussen iwwer e Gesetz regelen, wat et natierlech méi schwéier mécht, fir déi Bestëmmungen an eis nationaler Gesetzgebung anzeféieren.

Déi Bestëmmung vun der Verfassung huet awer duerchaus hire Sënn, am positive Sënn, well déi Bestëmmunge kloer am Gesetz musse festgeluecht ginn an anerersäits déi Restriktiounen, déi de Geldtransporter operluecht ginn, net eleng kënnen vun der Exekutiv iwwert de Wee vun engem Reglement gemaach ginn.

Dëse Projet bedeit, wéi gesot, e Plus u Sécherheet. Duerfir stëmmt d'CSV selbstverständlech dësem Projet zou.

Zum Ofschloss, Dir Dammen an Dir Hären, hätt ech nach zwou Froen un de Justizminister. Déi betreffen eigentlech dat Reglement, wat schonns zënter Enn 2012 de facto am interne Recht applicabel ass. Nämlech do gesäit den Artikel 25 e sougenannten „comité du transport“ vir, dee sollt all Joers zesummekommen an eng Evaluatioun vun deem Reglement, vun deene Bestëmmunge vun deem Reglement maachen - ob do schonn éischt Konklusione sinn. Well an deem Reglement jo festgeluecht gëtt, ënner wat fir enge Konditiounen Geldtransporter gemaach ginn, zum Beispill an enger ganzer Voiture blindée, wou net nëmmen d'Kabinn, mä och hannen - ech soen - den „Wuereraum“ blindéiert ass. Oder wann eng Kabinn eleng blindéiert ass, da mussen eigentlech déi Transporter vu Fongen, déi gemaach ginn, da mussen déi sougenannten „neutraliséierte Billjeeën“ ënnerleien. Dat heescht, dass déi sech direkt opléisen, wat och e Plus u Sécherheet ass fir déi Leit, déi den Transport maachen.

Eng zweet Fro, Här Justizminister - ech verstinn, Dir musst dat bei Are Leit nofroen, mä Dir hutt jo nach Zäit -, eng zweet Fro, déi awer och net onwichtig ass, dat ass déi: D'Reglement gesäit vir, dass ee kann onugekënnegt Kontrolle maachen, wann esou Geldtransporter gemaach ginn, vun den Autoritéiten aus - ob där regelméisseg bei eis gemaach ginn, well, ech mengen, mat deem Reglement jo méi auslännesch Firmaen och op Lëtzeburgergeschem Territoire verkéieren.

Dann eng lescht Suggestioun, déi mir awer als CSV-Fraktioun ënnerstëtzen, dat ass folgend: D'Chambre de Commerce, also d'Handelskummer, déi huet gefrot, dass ee sollt en Texte coordonné maache vum Gesetz vun 2002 iwwert de sougenannten „gardiennage“ mat de Règlements grand-ducaux, déi do zur Applikatioun sinn, a mir géifen eigentlech déi Forderung vun der Handelskummer och am Term vun der Lisibilitéit vun eiser Gesetzgebung ënnerstëtzen. Ech mengen, eng Version coordonnée vu verschiddene Gesetzer, dat soll net nëmmen am Justizberäich, mä besonnesch am Justizberäich spillen, well fir déi Leit - an ech gesinn de Guy Arendt, ouni dass en en Interessekonflikt hätt als Affekot -...

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Gilles Roth (CSV).** - Här Turpel, hutt Der gutt nogelauschert? Well hie muss och d'Gesetzer liesen...

► **M. Justin Turpel (déi Lénk).** - ...wat dat ass?

► **M. Gilles Roth (CSV).** - D'Affekote wëssen, dass et oft schwierig ass, fir déi lescht Versioun vun engem Gesetz, déi en vigueur ass, richteg nozevollzéien. An ech mengen, duerfir sollt een op de Wee goen, fir esou wäit wéi méiglech an der Legislatioun ze kucken - den Internet erlaabt dat -, fir koordinéiert Versiounen, a wa se och nëmmen op dem Internetsite vun deem engen oder deem anere Ministère sinn, ze diffuséieren.

Dat gesot, Här President, ginn ech selbstverständlech d'Zoustëmmung vun der CSV-Fraktioun zu dësem Gesetzesprojet an ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

Ech gesinn, ech hunn eng Minutt an 30 Sekunden ze laang geschwat.

► **M. le Président.** - Merci dem Här Roth. Dir waart mat zwou Minutte gemellt.

► **Une voix.** - Aha!

► **M. le Président.** - Kee Problem! Den Här Franz Fayot huet d'Wuert.

► **M. Franz Fayot (LSAP).** - Här President, ech géif der Madame Beissel gäre villmools Merci soe fir hire ganz gudden Rapport an ech géif och den Accord gi vun der LSAP-Fraktioun zu dësem Projet de loi.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci dem Här Fayot. D'Madame Loschetter huet d'Wuert.

► **Mme Viviane Loschetter (déi gréng).** - Här President, mir soen och der Rapportrice Merci fir hire mëndlechen a schrëftleche Rapport a ginn d'Zoustëmmung vun der grénger Fraktioun.

► **M. le Président.** - Merci der Madame Loschetter. Den Här Kartheiser huet d'Wuert.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Jo, Merci, Här President. Och vun eiser Säit aus e Merci un d'Madame Beissel fir de Rapport. Mir si mat dem Fong d'accord, mir stëmmen dat heite gär mat, mir hu just natierlech déi Bemerkungen, déi ech awer wëll maachen.

Dat Éischt ass: Wann et vun Ufank u kloer ass, dass mer hei musse legislativ tätég ginn, firwat ass dann eis Regierung, wéi dat do am Conseil

diskutéiert ginn ass, mat op de Wee vun engem europäesche Reglement gaangen amplaz vun enger Direktiv? An och wa mer hei e Reglement hunn, wat dann eben esou Matière regéiert, ass eis Iwwerzeegung, dass dat eng „mauvaise technique législative“ um europäeschen Niveau ass, wou mer gesinn, dass ëmmer méi Vermischunge bestinn tëschent deem, wat der Direktiv virbehalen ass, an deem, wat duerch Reglement soll kënnen geregelt ginn.

Dat awer gesot, stëmme mer dat heite mat. Villmools Merci.

► **M. le Président.** - Merci. Da si mer um Enn vun der Diskussioun an d'Regierung huet d'Wuert.

(Interruption)

► **M. Félix Braz, Ministre de la Justice.** - Et ass u mir?

► **M. le Président.** - D'Regierung huet d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Félix Braz, Ministre de la Justice.** - Merci, Här President. Fir d'Éischt wëll ech der Madame Beissel Merci soe fir hire mëndleche Rapport an och hire schrëftleche Rapport.

Et ass effektiv en Text, bei deem et e bësse méi schwierig war, aus engem Reglement, wat jo eigentlech directement applicable ass, och do-duerch, well et ganz prezis ass... Dat heite wëll ech och dofir, och wéi den Här Roth, net eng Émsetzung nennen, mä eigentlech ass et eng Upassung vun eisem Gesetz un d'Reglement. Wa mer et esou duerstellen, mengen ech, erkläre mer méi genee, wat et ass.

Et ass eng noutwendeg Upassung gewiescht vun eisem Gesetz aus enger Rei vu Grënn: Éischts emol ass et drëms gaangen, fir och kloer festzeschreiwen an d'Gesetz, wien déi zoustänneg Autorité compétente ass, fir déi europäesch Lizenzen auszustellen, awer och, fir de Port d'armes vun den auslännesche Convoyeuren, wa se iwwert d'Grenz op Lëtzebuerg kommen, auszustellen. Déi Kompetenzen hunn am Gesetz mussen niddergeschriwwen ginn, fir dass de Justizministère oder de Justizminister, fir et méi richteg ze soen, déi Kompetenz och huet.

Et ass och drëms gaangen anzeschreiwen, wien déi zoustänneg a kompetent Autoritéit ass, déi au préalable muss informéiert ginn. Well ëmmer dann, wann en Transport transfrontalier gemaach gëtt, muss och hei zu Lëtzebuerg de Justizministère informéiert ginn, dass esou e grenziwwerschreidenden Transport vun Euroen ënnerwee ass. Dat muss ëmmer zu Lëtzebuerg deklariert ginn.

Dann ass et och drëms gaangen, déi technesch Modalitéiten festzeleeën. Déi musse respektéiert ginn am Kader vun deenen doten Transporter, ob et e komplett blindéierte Fourgon ass oder e Fourgon, vun deem nëmmen d'Kabinn blindéiert ass, an dann awer och mat engem System, fir Schäiner am Fall vun engem méiglechen Iwwerfall kënnen ze makuléieren, also Flecken op déi Schäiner ze kréien, fir dass se a) net méi brauchbar sinn an och b) kënnen identifizéiert ginn, dass se eben aus esou engem Iwwerfall géifen hierkommen.

Des Weideren huet mussen an d'Gesetz ageschriwwen ginn, dass fir déi Leit, déi e Port d'armes hunn, wa se op Lëtzebuerg komme grenziwwerschreidend, dass och do de lëtzeburgergesche Justizministère kompetent ass fir d'Iwwerwaachung vun hire Schéisskompetenzen. Also, si kréien net nëmmen eemoleg de Schäin ausgestallt, mä am Kader - an dat huet den Här Roth ganz richteg gesot - vun eiser Souveränitéit kënnen mir dann och d'Kompetenzen, déi si am Schéissen hunn, selwer iwwerwaachen, well mir jo och de Permissen mussen ausstellen. Mir mussen eis also do net verlossen op Permissen, déi an engem anere Land ausgestallt gi wieren, an op méi oder manner verlässlech Kontrolle vun deene Schéisskompetenzen. Och do hu mer elo eng Base légale, fir déi le cas échéant kënnen ze iwwerpräiwen.

Mir sinn och déi national Instanz fir mat eisen auslännesche Partner ze kommunizéieren an deem heite Beräich. Och do hu mer d'Base légale elo geschafen, fir den Échange tëschent den Autoritéen nationales compétentes kënnen virzehuelen.

Mir hunn awer och dann am Gesetz elo Sanktiounen stoen, déi mer virdrun net haten, fir deen heite spezifesch Fall. Dat si souwuel där administrativer, wann ee sech net un d'Reglement 1214 géif halen, wuelverstanen déi auslännesch Entrepreneuren, déi hei zu Lëtzebuerg aktiv wieren, awer mir kënnen och penal Sanktiounen verhängen, wa sech net géif un eis Reglementatioun gehale ginn. Dat sinn der, déi souwuel Prisongsstrofe virgesi vun acht Deeg bis zu engem Joer an awer och Geldstrofe vun 251 Euro bis hin zu 250.000 Euro.

Et ass virdru gesot ginn, dass dat e Secteur wier, dee sech géif no uewen entwéckelen, dat ass richteg. Allerdéngs ass et e Phänomeen, deen zu Lëtzebuerg awer relativ limitéiert ass. Et gëtt am Moment zu Lëtzebuerg zwou Firmaen, déi kënnen a Fro kommen, déi éligibel sinn, fir esou eng Lizenz unzufroen, méi net. A si mengen och, dass dat, wat vu Volumen hei entsteet, en fait net esou grouss ass fir si. Si schwätze vun engem Prozentpunkt, vun 1% vun hirem Chiffre d'affaires, dee kéint duerch dës Legislatioun beträff ginn. Et ass also kee Phänomeen, deen inexistant ass, mä par rapport zu de Lëtzebuerger Entrepreneuren ass et awer éischter e marginale Phänomeen, dee mer hei diskutéieren.

De Règlement grand-ducal, un deem gëtt och geschafft. Mir hunn e leschten Avis complémentaire elo vum Statsrot kritt virun e puer Wochen, virun dräi Wochen ongeféier. D'Regierung wäert elo probéieren, de Règlement grand-ducal, deen heizou gehéiert, och ganz séier fäerdeg ze maachen, a mir probéieren dann och, souwuel d'Gesetz wéi de Règlement grand-ducal zum selwechten Zäitpunkt a Kraaft trieden ze loosser. Da wäeren déi zwee de façon concomitante en vigueur. Dat wär sécher, mengen ech, vun der Technik hier gutt geschafft.

Dann huet nach den Här Roth zwou Froen gestallt an eng Suggestioun gemaach. Zu senger Suggestioun, fir eng Version coordonnée ze maachen, wat jo och de Wunsch ass vun der Chambre de Commerce: Déi huelen ech gären entgéint. Ech kann lech net verspriechen, dass mer et wäerte maachen a wéi séier. Mä ech fannen et och e legitime Wunsch an eng verstänneg Iddi an déi huele mer ganz gäre mat op.

Zu deenen zwou prezise Froen, déi Der gestallt hutt vun deem Comité du transport: Menges Wëssens ass dee schonn zesummekomm, e puermol souguer. Ech weess näischt vu Konklusioneen, déi se gezunn hätten. Mir kruten op jidde Fall och keng schrëftlech matgedeelt. Mä ech weess, dass et de Comité gëtt. En huet dräi-, véiermol, menges Wëssens, scho getaagt.

Zu de Kontrollen: Ob déi gemaach ginn, dat muss ech dann an engem anere Ministère nofroen. Déi ginn net vun eisem Haus selwer gemaach, déi Kontrollen. Ech kann lech déi Fro gären an enger nächster Commission juridique beäntweren. Do sinn aner Instanzen beim Stat, déi déi Kontrollen do effectuieren. An ech froen dat gären no a soen lech Bescheed.

A Merci och fir d'Zoustëmmung zum Gesetz.

► **M. le Président.** - Merci och dem Här Braz. Mir kéinten dann zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6400 iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6400 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänt direkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. D'Procuratiounen. D'Ofstëmmung ass eriiwwer.

De Projet de loi 6400 ass mat 60 Stëmmen ugehall.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Luc Frieden, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Jean-Claude Juncker (par Mme Nancy Arendt), Aly Kaes, Marc Lies, Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer;

MM. Claude Adam, Gérard Anzia (par Mme Josée Lorsché), Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser);

MM. Justin Turpel et Serge Urbany.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vote ze ginn?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert. Merci.

Mir géifen zum nächste Projet iwwergoen. Dat ass de Projet 6629, eng Modifikatioun vum Ge-

setz iwwert d'École de la 2e Chance. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht an d'Wuert huet direkt de Rapporteur, den Här Lex Delles.

Här Delles, Dir hutt d'Wuert.

3. 6629 - Projet de loi modifiant la loi du 12 mai 2009 portant création d'une École de la 2e Chance

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse

► **M. Lex Delles (DP), rapporteur.**- Merci villmools. Här President, léif Kollegeinnen a Kollegen, am Kader vum Débat iwwert d'Aféierung vun enger Schoul vun der zweeter Chance den 30. Abrëll 2009 hei am Haus hu verschidde Riedner drop higewisen, dass et kee gutt Zeeche fir e Bildungssystem wier, wann esou eng Schoul misst geschafe ginn. D'Ursache vum Échec an dem Décrochage scolaire misste besser ugepaakt ginn, fir dass esou eng Schoul eigentlech net néideg wier.

Dës Aussoe ware sécherlech richteg, mä richteg ass awer och, dass d'École de la 2e Chance an deene leschte Jore gewisen huet, dass si eng Plaz an eisem Schoulssystem huet an dass si eng exzellent Aarbecht leescht.

Erlaabt mer duerfir, dass ech op dëser Plaz de Responsable vun der Schoul, den Enseignants an de Formateurs fir hiert Engagement an hir gutt Aarbecht beim Opbau an am Alldag félicitéieren.

Här President, ech kommen dann zum Projet de loi selwer. E puer Wieder zu der legislativer Prozedur: Den Text gouf de 5. Dezember 2013 nach vun der viregter Éducationministesch, der Madame Delvaux-Stehres, déposéiert.

(Mme Simone Beissel prend la présidence.)

De 5. Februar vun dësem Joer huet d'Éducationskommission mech zum Rapporteur vum Projet de loi designéiert. De Statsrot huet säin Avis de 25. Februar respektiv säin Avis complémentaire den 3. Juni ofginn.

A sengem éischten Avis huet de Conseil d'État dräi Oppositions formelles formuléiert. Dës hu sech mat der Fro vun der Applikation vum Artikel 23 vun der Constitution, deem d'Organisation vun der Schoul regelt, respektiv mat der Mise en vigueur vu verschiddene Modifikatiounen beschäftigt. D'Kommission huet de Remarque vum Statsrot Rechnung gedroen an de Projet de loi entsprechend amendéiert, sou dass de Statsrot a sengem zweeten Avis gréng Luucht fir den Text konnt ginn. Avise vun de Chambres professionnelles louche keng vir. Schlussendlech ass de Rapport den 2. Juli bis op eng Abstentioun quasi eestëmmeg vun der Éducationskommission ugehall ginn.

Madame Presidentin, grad wéi a villen anere Beräicher vum Liewen ass et och an der Éducation gutt, wann no enger gewëssener Zäit de Bilan vun enger Saach gezu gëtt, fir ze kucken, wat gutt fonctionnéiert a wat vläicht manner gutt leeft. Esou ass et och bei der École de la 2e Chance de Fall, déi elo zënter e puer Joer operationell ass an, wéi scho gesot, zu engem integralen a wichtege Bestandteil vum Schoulssystem ginn ass.

Wat sinn déi wichtegst Ännerungen am Verglach zum ursprénglechen Text vun 2009? Ma, op dëser Plaz ass et ganz wichteg ze ënnersträichen, dass d'Philosophie vun der École de la 2e Chance mat dësem Projet deelweis changeiert.

Wann et bei der Aféierung vun dëser Schoul nach haaptsächlech drëm gaangen ass, fir d'Décrocheuren erm an den Éducationssystem ze reintegréieren, esou geet et elo bei dësem Projet no der Analys vun der Aarbecht, déi zënter 2009 do geleescht gëtt, drëm, deene betraffene Jugendlechen eng Qualifikatioun ze verschafen, dëst mat der Méiglechkeet, déi Formation och an der École de la 2e Chance kënne fäerdeg ze maachen.

Esou gëtt dee maximalen Alter vun de Schüler vun der Schoul vu 24 op 30 Joer eropgesat. Dëst ass virun allem drop zrëckzuféieren, dass d'Mesuren, déi d'Bekämpfung vun Jugendchômage als Zil hunn, sech u Jonker bis 30 Joer richten. Duerfir ass et logesch, dës Dispositioun deem-entsprechend ze adaptéieren. Och sollen an Zukunft d'Primo-arrivanté besser an d'Formation vun der École de la 2e Chance agebonne ginn, andeem si net méi à part enseignéiert ginn, mä a Formationen mat engem adaptéierte Régime linguistique agebonne ginn.

D'Limitatioun, dass ee sech nëmme fir zwee Joer an der École de la 2e Chance kann aschrei-

wen, gëtt opgehewen. Dat wëllt net heeschen, dass ee während e puer Joer muss an der Schoul ageschriwwen sinn. Et gi jo och Jonker, déi nëmme fir ee Semester ageschriwwen sinn. D'Durée vun den Aschreiwungen hänkt also vum Projet de formation vun deene Jonken of.

D'Bulletinen an d'Diplomer ginn un den nationale System vun der Zertifikatioun ugepasst. D'Modalitéiten vun den Épreuves, vun den Examen ginn déiselwecht wéi fir Schüler an der Berufsausbildung an der regulärer Schoul.

D'Expérience vun deene leschte Joren huet och gewisen, dass de Portfolio vum Schüler net esou gutt als Evaluationsinstrument gëeegent ass, mä éischer eng Roll spillt am Kader vum Ausschaffe vum Projet professionnel. E Relevé vun de Kompetenzen als Complément zum Bulletin soll duerfir an Zukunft vun der Schoul ausgestellt ginn.

D'Lëscht vun de Fächer, déi vun der Schoul ugebuede ginn, gëtt ëm d'Naturwissenschaften an d'Sozialwissenschaften erweidert. D'Prime de formation gëtt duerch de virleiden Text ofgeschafft. D'Aide à la formation fir mannejäreg Apprenanté soll an Zukunft vum CPOS géréiert ginn.

Wat d'Indemnités de formation fir déi volljäreg Apprenants ugeet, esou bleiwen dës bestoen. Si ginn awer selbstverständlech un déi scho genannt Modifikatiounen am Kader vum Eropsetze vun der Alterslimite op 30 Joer deemstspriechend ugepasst.

Well an der Schoul vun der 2e Chance e grouss Wäert op den Encadrement an déi perséinlech Betreuung vun deem eenzelne Schüler geluecht gëtt, soll an Zukunft dee Schüler, deem säin Taux d'absence bei méi wéi 10% vun den obligatoreschen Stonne läit, net méi d'Méiglechkeet hunn, fir seng Ausbildung kënne weiderzeféieren. Speziell Ausnahme kënne vum Direkter fir Schüler mat spezifesch Besoinen accordéiert ginn.

Mat dësen Adaptatiounen passe mer, wéi scho gesot, de Kader vun der Schoul de Realitéiten um Terrain un. D'Schoul brauch dës Ännerungen, fir och an Zukunft kënne gutt ze funktionéieren.

Zum Schluss, Madame Presidentin, wëll ech och nach e puer Mercie lassginn: E Merci un d'Kollegeinnen an d'Kollegen aus der Éducationskommission fir déi gutt Zesummenaarbecht am Kader vun dësem Projet. E Merci awer och un d'Sekretärin vun der Kommission, d'Christiane Huberty, fir hir Mataarbecht an natierlech och dem Här Modert. A schlussendlech e Merci un lech allegueren, well Der mer nogelauschtert hutt.

Dës Mercien an dëst alles gesot, wëll ech natierlech och den Accord vun der DP-Fraktioun zu dësem Projet bréngen.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **Mme la Présidente.**- Merci dem Här Delles fir säin interessante Rapport. Als éischt Riednerin ruffen ech elo hei op d'Tribün: d'Madame Françoise Hetto-Gaasch.

Discussion générale

► **Mme Françoise Hetto-Gaasch (CSV).**- Madame Presidentin, Dir Dammen an Dir Härren, ech wëllt fir unzefänken dem Rapporteur e ganz härezeche Merci soe fir säi komplette schrëftlechen an och mündleche Rapport. Ech wëll och net op all déi Meinungen agoen. Hien huet dat ganz gutt gemaach. Mä ech wëllt e puer allgemeng Bemerkungen maachen an och dem Minister e puer Froen stellen.

Wann ech mer déi rezent Chifferen iwwert den Décrochage scolaire ukucken, da stellen ech fest, dass esou eng École de la 2e Chance méi wéi jee hir Daseinsberechtigung huet. Mä si muss awer och eng reell Chance sinn. An duerfir ass et kruzial, wéi ee Choix vu verschiddenen Ausbildungs- a Berufsméiglechkeeten dës Schoul dann iwwerhaupt ubitt, an dat op allen Niveauen.

D'École de la 2e Chance muss nieft der Lycées an der professioneller Ausbildung eng complémentaire Offer duerstellen an dierf net zur Konkurrenz ginn. Ganz besonnesch, wa mer vu Léierplaze schwätzen, ass et net gutt, grad an deene Beruffer auszubilden, wou schon eng Offer op allen Niveaue besteet, och fir Erwuesener, an domadder déi souwéi sou rar geséite Léierplazen ze accaparéieren.

Madame Presidentin, Dir Dammen an Dir Härren, ech wëllt op dëser Plaz dem Minister eng Partie Froen stellen. Zënter dräi Joer fonctionnéiert elo dës Schoul. An haut solle mer dann iwwer éischt Adaptatiounen ofstëmme, Adaptatiounen, déi sech opgrond vun Erfahrungswärter erginn hunn.

An duerfir meng éischt Fro: Här Minister, ginn Erfahrungswärter duer? Misst een do net eng richteg Evaluatioun maachen? Misst net eng

Etüd vum Aarbechtsmaart gemaach ginn, fir ze wëssen, ob mer dann elo an déi richteg Richtung histeieren? Oder ass dat Ganzt éischer aus dem Bauchgefill eraus, dass dës Adaptatiounen entstane sinn?

Mech géif och interesséieren, ob allegueren d'Schüler, déi eng Demande maachen, fir an d'École de la 2e Chance ze kommen, ugehall ginn a wat iwwerhaupt d'Admissionuskritäre sinn.

Da wëll ech d'Fro stellen, ob d'Offer vun de Formationen, déi d'École de la 2e Chance ubitt, och genee mam Aarbechtsmaart ofgestëmmt ass an och deem entsprécht, wat den Aarbechtsmaart réellement brauch.

Wann ech bedenken, dass mer jonk Fraen an osteuropäesch Länner rekrutéiere ginn, fir Leit am Alter doheem ze betreiien, da froen ech mech: Majo, wéi sou bilde mir net selwer esou Leit aus, déi en plus den Avantage hätten, dass se wéinstens eng vun deenen dräi offizielle Sproochen géife schwätzen?

Mir brauchen och masseg Leit am Spidolswiesen, déi do kéinten eng Hand mat upaken, an zwar op allen Niveauen. Offréiert d'École de la 2e Chance dorobber eng Äntwert?

Wéi gesäit et aus mat Formationen fir d'Restauratioun, wou mer leider vill ze dacks mussen op auslännesch Main d'œuvre zrëckgräifen? A wéi gesäit et aus mat Leit, déi mer géifen ausbilde fir de Logistiksektor? E Sektuer, deen eisem Wirtschaftsminister jo esou um Häerz läit.

Dann, Madame Presidentin, geet hei Rieds iwwer eng Reduktioun vun den Entschiedungen, déi déi jonk Leit solle kréien. Mä mir gi jo awer hin, mir setzen d'Alterslimite, fir eranzekommen, vu 24 op 30 Joer erop. Da ginn ech awer dovunner aus, dass do eng Partie Leit dobäi sinn, déi vläicht musse schonn e Loyer bezuelen. Wéi sollen déi deen dann an Zukunft finanzéieren, wa se an d'Schoul ginn? Wat ass do virgesinn?

Da gi mer hin a mir setzen d'Zuel vun den „Apprenants“, wéi se hei am Gesetzestext heeschen, vun 300 op 350 erop. Dat ass eng Hausse vu bal 17%. Mir erweideren d'Offer vun de Formationsméiglechkeeten. Da stellen ech d'Fro: Brauch een dann net och méi Personal? Och do ass keng Fiche financière virgesinn.

Da meng lescht Fro, Här Minister: Ongeféier 20% vun de Schüler hunn och an der École de la 2e Chance hiert Gléck net fonnt. Wourunner läit dat? Gouf do eng Analys gemaach? A wéi gedenkt Dir dogéint virzegoen?

Voilà, Madame Presidentin, dat war et fir mäin Deel. Ech si ganz gespaant op dem Minister seng Äntwerten. Ech soen lech alleguerte Merci fir d'Nolauschteren.

Ech bréngen och heimadder den Accord vun der CSV-Fraktioun, well mir fannen d'Iddi vun enger École de la 2e Chance jo gutt, wa se dann eng reell zweet Chance ass.

Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **Mme la Présidente.**- Merci, Madame Hetto, fir Är konstruktiv Interventioun. Elo ass et um Här Deputéierte Claude Haagen.

► **M. Claude Haagen (LSAP).**- Madame Presidentin, déi technesch an déi prozedural Detailler vun dësem Projet de loi iwwert d'École de la 2e Chance, déi iwwerengs e Succès ass, si scho vun deenen zwee Virriedner presentéiert ginn, esou datt ech dat elo net méi am Detail wäert maachen. Ech géif awer vun der Geleeënheet profitéieren, fir dem Rapporteur, dem honorabelen Deputéierte Lex Delles, Merci ze soe fir säin ausféierleche schrëftlechen a mündleche Rapport.

Dëse Projet de loi, dee jo bekanntlech ënnert der viregter Éducationministesch, der Madame Delvaux, déposéiert ginn ass, ass an der Haaptessenz e Projet de loi, deen d'Offerte vun der Formation erweidert an dee besonnesch, an dat ass schonn ugeschwat ginn, sech ëm de Phänomeen vun de Schouloffbiecher wäert këmmen.

Am Allgemenge kann ee feststellen, datt eng Persoun, déi eng unerkannte Qualifikatioun oder en Diplome huet, vill méi grouss Chancen huet, fir um Aarbechtsmaart eng Plaz ze fannen, wéi Leit ouni Qualifikatioun oder Diplome dat hunn. D'Persounen, un déi sech dëse Projet de loi richt, ginn am Artikel 2, wéi gesot, genannt. Et sinn dës Leit, déi erm sollen op eng Formation initiale oder eng Formation des adultes orientéiert ginn, Persounen, déi hire schoulesche Parcours mat engem unerkannte Certificat oder Diplome ofschléissen, a Persounen, déi eng spezifesch Erwuessenebildung ofschléissen, déi en Zougang zum Héichschoulstudium oder déi en Éducateursdiplom kréien.

Ech wollt op e puer Remarques hei agoen, déi scho gesot gi sinn an déi oft am Kontext vun

der Schoul vun der zweeter Chance opgeworf ginn. D'Meenung, déi besteet, datt d'Beruffer, déi an der École de la 2e Chance ugebuede ginn, anere Schüler géifen Ausbildungsplazen ewechhuelen, wëll ech awer gär ganz staark relativéieren. Dat steet iwwerengs och am Commentaire vun dësem Projet de loi. An der École de la 2e Chance geet et menges Wëssens drëm, fir Persounen, Schüler, Erwuessenen eng zweet, eng nei Chance ze ginn, an net de Beruffer. Och huet sech an deene leschte Jore gewisen, datt dës Schüler allegueren eng Ausbildungsplaz fonnt hunn.

Madame Presidentin, zum Schluss géif ech awer nach gär soen, datt mer mat dësem Projet de loi iwwert d'École de la 2e Chance d'Diplomer net bradéieren, mä datt déi Diplomer mat anere Schoule gläichgestallt ginn.

Duerfir géif ech och gär vun der Geleeënheet profitéieren, fir jiddwerengem, den Éducateuren, de Professoren an och de Beamten aus de Ministären, déi sech ëm d'École de la 2e Chance beméien, Merci ze soe fir hiert Engagement an deem heiten Dossier.

Dat gesot, sinn ech frou, datt Der mer nogelauschtert hutt, an ech géif zu dësem wichtege Projet och den Accord vun der LSAP-Fraktioun bréngen.

Merci.

► **Mme la Présidente.**- Villmools Merci dem Här Haagen. Als nächsten ageschriwwene Riedner ruffen ech den Här Claude Adam op d'Tribün.

► **M. Claude Adam (déi gréng).**- Merci, Madame Presidentin. Léif Kollegeinnen a Kollegen, fir d'Éischt wëll ech dem Rapporteur Merci soe fir säi flotten an ausféierleche mündlechen a schrëftleche Rapport. Et ass och net u mir, fir dem Minister virzegräifen an Äntwerten op Froen ze ginn, déi d'Riednerin vun der CSV gestallt huet. Ech kommen awer net derlaanscht, well ech mech mam Sujet e bësselche beschäftigt hunn, an an deem, wat ech elo zielen, do sinn dann eng Rei Saachen, wou een awer trotzdem schonn e puer Äntwerten op esou Froen kritt.

Mat dësem Gesetz passe mer den urspréngleche Projet vun der École de la 2e Chance der Realitéit un. Déi ursprénglech Iddi: „Mir huele Schüler, déi décrochéiert hunn, a maache se an ee bis zwee Joer fit fir eng Regelschoul“, déi funktionéiert leider net ëmmer. Vill Schüler an der École de la 2e Chance hunn 22, 23 Joer, an et ass net einfach, dës Jugendleche ze integréieren. Op enger Quatrième zum Beispill hunn d'Schüler 15, 16, 17 Joer.

Eng weider Ursach, firwat d'Angebot erweidert gouf an d'Zäit, déi e Schüler kann an der École de la 2e Chance méi laang bleiwen: Déi Schüler, déi hu meeschtens décrochéiert, net, well se net intelligent genuch waren, mä well se mat der Institutioun Schoul net eens gi sinn. An d'Ursachen dafir si villfältig: sozial Kompetenzen, déi feelen, sozial Problemer, familiär, finanziell, psychologesch Problemer.

An der École de la 2e Chance gëtt direkt reagiert, wann e Problem detektiert gëtt. D'Schüler si ganz gutt encadréiert. De Personalschlüssel vun dëser Schoul ass héich. D'Schüler si vill Zäit an der Schoul: 34 bis 36 Stonnen. Duerfir verlaangt awer keen Hausaufgabe vun hinnen, an dat zu Recht: Si si ganz oft a Situatiounen, wou Hausaufgaben einfach net ze realiséieren sinn. An duerfir féiert e Retour an eng Regelschoul och oft zu engem Échec.

D'École de la 2e Chance funktionéiert e bësse wéi d'Aarbechtswelt: schaffen an duerno fräi. E Retour an eng Regelschoul scheitert oft aus deeneselwechten Ursachen, aus deene schonn en éischten Échec do virkomm ass.

All Joer melle sech eng 500 bis 600 Schüler. Et gëtt en Entretien, d'schoulescht Wësse gëtt gepréift an de Kandidat muss eng Lettre de motivation schreiwen. 200 bis 250 Schüler ginn ugehall: déi, bei deenen d'Aussichten op Erfolleg am gréisste sinn. An am beschte Chancen, esou hunn ech mer soe gelooss, hu jonk Leit, déi éischer duerchschnëttlech talentéiert sinn, keng immens grouss sozial oder finanziell Problemer hunn an déi an hirer Pubertéit relativ vill Quatsch gemaach hunn. Et kéint ee soen: Déi weider näischt wéi Larifari an der Kopp hatten an doduerch grouss schoulesch Lacunen opgebaut hunn, déi bliéien duerch dee gudden Encadrement op, déi gedeien an der École de la 2e Chance oft perfekt.

Wichtig ass och, datt de Schüler schonn eng Kéier richteg erlieft huet, datt hie sech selwer mat sengem Schouloffbroch gescheut huet, datt hien e gewëssene Leidensdruck um eegene Leif gespuert huet. Mat 16 Joer sinn déi jonk normalerweis nach net prett fir dës Schoul. Ech mengen, dee Jéngsten huet der och 17. A wien zweemol duerchgefall ass an dann direkt an d'École de la 2e Chance wieselt, fir et do eng drëtze Kéier ze probéieren, hält et ganz oft net laang aus.